

• Formy prowadzenia działalności gospodarczej we Włoszech •

Współpraca inwestycyjna i handlowa między Polską i Włochami ma długą tradycję. Wzajemna znacząca współpraca rozpoczęła się w pod koniec lat 80-tych, wzmocniła w połowie lat 90-tych i ustabilizowała po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej. Trend współpracy charakteryzuje się zdecydowanie większą aktywnością Włochów na rynku polskim niż przedsiębiorców lub inwestorów polskich we Włoszech. Należy jednak podkreślić, że w ostatnich latach obserwuje się wzrost zainteresowania Polaków rynkiem włoskim, zarówno, jako rynkiem docelowym dla eksportu jak i miejscem inwestycji.

Polskie inwestycje kapitałowe we Włoszech wynoszą, aktualnie, około 49 mln Euro, a obroty pięciu największych inwestorów około 60 mln Euro. Pierwsze inwestycje dotyczyły głównie sektorów farmaceutycznego, transportu, budownictwa, handlu hurtowego i detalicznego. Wzrasta zainteresowanie strony polskiej inwestycjami w sektorze hotelarskim, stoczniowym oraz hutnictwa szkła.

Polacy otwierają również własne firmy na terenie Włoch. Większość firm to głównie małe przedsiębiorstwa, takie jak firmy budowlane, handlowe, hotelarskie i gastronomiczne. Według danych Infocamere na koniec grudnia 2010 roku w izbach handlowych zarejestrowanych było około 3.700 polskich podmiotów gospodarczych.

Mając na uwadze wzrost obecności polskich podmiotów gospodarczych we Włoszech, opisuje się krótko podstawowe formy prowadzenia działalności we Włoszech. Prawo włoskie oferuje przedsiębiorcom szeroki katalog dostępnych form prawnych, gwarantując możliwość wyboru pomiędzy biurem przedstawicielskim, oddziałem, indywidualnym prowadzeniem działalności gospodarczej, spółkami osobowymi i kapitałowymi. Czynniki determinującymi decyzje, co do formy prowadzonej działalności, są m.in. wymogi dotyczące kapitału, zakresu odpowiedzialności wspólników, formalności związane z założeniem, opodatkowanie.

• Przedstawicielstwo •

Otwarcie biura przedstawicielskiego to na ogół pierwszy krok żeby poznać nowy rynek i możliwości inwestycyjne. Otwarcie biura nie pozwala zagranicznej spółce na dokonywanie na terenie Włoch działalności handlowej i finansowej. Działalność przedstawicielstwa może, w zasadzie, obejmować wyłącznie prowadzenie działalności w zakresie promocji i reklamy przedsiębiorstwa zagranicznego.

Przedstawicielstwo wymaga wpisu do rejestru przy właściwej izbie handlu, przemysłu i rzemiosła (Camera di Commercio Industria e Artigianato) („Izba”). Podczas rejestracji należy wskazać osobę upoważnioną do reprezentacji przedstawicielstwa, złożyć rezolucję spółki zagranicznej w sprawie ustanowienia przedstawicielstwa jak i odpis z

rejestru kraju macierzystego spółki zagranicznej. Przy otwarciu przedstawicielstwa należy uiścić opłaty rejestracyjne w wysokości około 130 - 140 Euro.

Opodatkowanie – przedstawicielstwo nie jest, w zasadzie, uważane za tzw. „stałą placówkę” spółki zagranicznej i z tego powodu nie jest opodatkowane w Włoszech. Należy podkreślić, że w przypadku, w którym spółka zagraniczna nierezydująca na terenie Włoch zatrudnia personel przeznaczony do obsługi przedstawicielstwa, staje się ona zobowiązana do powołania przedstawiciela we Włoszech odpowiedzialnego za formalności związane z umową o pracę, jak np. składki i potrącenia z wynagrodzenia na rzecz podatku.

partners:

• Oddział •

Inwestorzy zagraniczni, którzy nie są zainteresowani zakładaniem spółki we Włoszech, mogą, na zasadzie wzajemności, utworzyć oddział. Oddział, nie posiadając odrębnej tożsamości prawnej i w świetle prawa włoskiego jest uznawany za "spółkę zagraniczną". Jest on zobowiązany działać wyłącznie w zakresie przedmiotu działalności spółki zagranicznej.

Oddział musi zostać zarejestrowany przy terytorialnie właściwej Izbie. Podczas rejestracji należy wskazać osobę upoważnioną do reprezentacji prawnej spółki zagranicznej na terenie Włoch, złożyć rezolucję spółki zagranicznej w sprawie ustanowienia przedstawicielstwa, odpis z rejestru i dane z aktu założycielskiego lub statusu dotyczące przedmiotu działalności spółki zagranicznej i czas jej trwania. Należy również uiścić opłaty rejestracyjne w wysokości około 270 -280 Euro.

Oddział podlega obowiązkom przewidzianym przez włoskie prawo, w tym podatkowe, jest zobowiązany do składania bilansów spółki zagranicznej w Izbie jak i do zgłaszania wszelkich zmian stanu faktycznego i prawnego spółki zagranicznej. Oddział uważany jest za tzw. "stałą placówkę" i podlega opodatkowaniu we Włoszech.

Opodatkowanie:

- (i) podatki bezpośrednie
  - Dochód osiągnięty przez oddział na terenie Włoch jest poddany opodatkowaniu.
  - Dochody przynależne do oddziału są poddane: (i) podatkowi od dochodu spółek (imposta sul reddito delle società - IRES) o stawce 27,5% liczonej od tzw. „dochodu podatkowego”, i (ii) podatkowi regionalnemu (imposta regionale sulle arti e professioni – IRAP) o stawce 3, 9%, która może wzrosnąć o 0, 92%, w zależności od rodzaju działalności.
  - Zeznanie podatkowe musi zostać złożone do właściwego urzędu skarbowego nie później niż ostatniego dnia dziewiątego miesiąca po zamknięciu okresu rozliczeniowego.
- (ii) podatki pośrednie
  - Oddział jest uważany za niezależny podmiot podatkowy w związku z transakcjami dokonanymi w stosunku do osób trzecich. Z tego powodu oddział jest poddany wszystkim obowiązkom związanym z podatkiem od wartości dodanej (VAT) (imposta sul valore aggiunto- IVA) takimi jak rozliczenia, obowiązkowa ewidencja, sporządzanie i składanie deklaracji VAT.
  - Stawka podstawowa wynosi (aktualnie) 21%. Przewidziane są również stawki obniżone (aktualnie 4% i 10%) w zależności od rodzaju cesji dóbr i wykonywanych usług

• Indywidualne prowadzenie działalności gospodarczej •

Wśród najprostszych form działalności dostępnych do osób zagranicznych z państw członkowskich Unii Europejskiej, można wskazać na indywidualne prowadzenie działalności gospodarczej, jako osobę fizyczną. Prowadzenie działalności w formie indywidualnej nie wymaga zgromadzenia kapitału początkowego. Forma ta wiąże się z nieograniczoną odpowiedzialnością za zobowiązania przedsiębiorcy.

Wymagany jest wpis do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez właściwą Izbę i uiszczenie opłaty rejestracyjnej w wysokości Euro 130 – 150.

Indywidualny przedsiębiorca jest opodatkowany według ogólnych stawek podatku od osób fizycznych, i tak w szczególności:

- (i) podatki bezpośrednie:
  - IRPEF (imposta sul reddito delle persone fisiche) – stawki wzrastają progresywnie od 23% do 43% w zależności od poziomu dochodu. W celu ustalenia dochodu należy również uwzględnić ewentualne ulgi podatkowe, kredyty podatkowe jak i zaliczki na rzecz podatku.

- Dochód poddany jest również podatkowi regionalnemu (IRAP) w wysokości 3,9%, który może wzrosnąć o 0,92% w zależności od rodzaju działalności.
- Zeznanie podatkowe są składane do 30 września roku następnego po roku, w którym powstał dochód.
- (ii) podatki pośrednie:
  - Przedsiębiorca jest zobowiązany do opłaty VAT w momencie dokonywania transakcji w ramach działalności gospodarczej lub rolnej; w przypadku, w którym dokonuje transakcji niezwiązanych z działalnością, transakcje te są wyłączone z zakresu stosowania VAT.
  - Stawka podstawowa wynosi (aktualnie) 21%. Przewidziane są również stawki obniżone (aktualnie 4% i 10%) w zależności od rodzaju cesji dóbr i wykonywanych usług.
  - Przedsiębiorca, w ramach działalności gospodarczej i rolnej, jest poddany wszystkim obowiązkom związanym z podatkiem od wartości dodanej takimi jak rozliczenia, obowiązkowa ewidencja, sporządzanie i składanie deklaracji VAT.

• Spółki osobowe •

Przepisy prawa nie przyznają osobowości prawnej spółkom osobowym. Spółki te mogą we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywanymi.

Kodeks cywilny wyróżnia następujące spółki osobowe: zwykła, która nie może wykonywać działalności handlowej (*società semplice* o s.s.), wspólna (*società in nome collettivo* o s.n.c.), komandytowa (*società in accomandita semplice* o s.a.s.). Cecha charakterystyczna spółek osobowych - za wyjątkiem spółki komandytowej, gdzie odpowiedzialność komandytariusza jest ograniczona do wysokości kwoty udziału (pod warunkiem nie ingerencji w zarządzanie spółką) - jest nieograniczona i subsydiarna odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki. Oznacza to, że wierzyciele spółki mogą prowadzić egzekucję z majątku wspólnika wówczas, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. Nie ma obowiązku zgromadzenia kapitału początkowego, ale kapitał musi być odpowiedni do działalności wykonywanej przez spółkę.

Spółki osobowe mogą zostać utworzone przez więcej osób fizycznych (w przypadku spółki komandytowej, pod pewnymi warunkami, również przez spółki kapitałowe). Wszystkie z nich wymagają sporządzenia notarialnego aktu założycielskiego spółki jak i wpisu do właściwej Izby (w przypadku spółki zwykłej do tzw. ewidencji) i uiszczenia opłaty rejestracyjnej w

wysokości Euro 280 – 300.

Opodatkowanie

(i) podatki bezpośrednie:

- Dochód osiągnięty przez spółki osobowe jest dochodem natury gospodarczej i jest opodatkowany jako dochód spółki, z pewnymi wyjątkami.
- Opodatkowaniu, na zasadzie tzw. przejrzystości, są poddani wspólnicy. Dochód spółek osobowych założonych na terenie Włoch jest przypisany wspólnikom proporcjonalnie do udziałów w zyskach (niezależnie od ich rzeczywistego otrzymania).
- Dochód spółki poddany jest również podatkowi regionalnemu (IRAP) w wysokości 3,9%, która może wzrosnąć o 0,92% w zależności od rodzaju działalności.
- Zeznanie podatkowe musi zostać złożone do 30 września roku następnego do roku w którym powstał dochód.

(ii) podatki pośrednie:

- Cesja dóbr jak i dokonywanie usług przez spółkę w stosunku do stron trzecich jak i wspólników są uważane za czynności dokonane w ramach działalności gospodarczej i poddane VAT.
- Cesja dóbr i dokonywanie usług jest, na ogół, opodatkowane według stawki podstawowej, która wynosi (aktualnie) 21%. Przewidziane są również stawki obniżone (aktualnie 4% i 10%) w zależności od rodzaju cesji dóbr i wykonywanych usług.

• Spółki kapitałowe •

Spółki kapitałowe posiadają własną osobowość prawną. Kodeks cywilny wyróżnia następujące spółki: z ograniczoną odpowiedzialnością (*società a responsabilità limitata* o s.r.l.), akcyjną (*società per azioni* o s.p.a.), komandytowo akcyjną (*società in accomandita per azioni* o s.a.p.a.). Spółkami najczęściej używanymi przez inwestorów do realizacji przedsięwzięć gospodarczych są spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka akcyjna.

Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - srl może zostać utworzona przez jedną lub więcej osób fizycznych lub prawnych w każdym celu dopuszczalnym przez prawo. Utworzenie srl wymaga wniesienia minimalnego kapitału w wysokości 10.000,00 Euro. Kapitał dzieli się na udziały (*quote*). Każdy wspólnik posiada jeden udział o wartości odpowiadającej porcji wpłaconego kapitału. Struktura srl pozwala na większą elastyczność w zarządzaniu spółką. W akcie założycielskim i statucie można przewidzieć, że niektóre uchwały przyjmowane przez zarząd lub zgromadzenie walne zostaną podjęte w formie konsultacji lub pozwolenia pisemnego. Powołanie komisji kontrolnej (*collegio sindacale*) nie jest obowiązkowe (chyba, że występują pewne warunki).

Spółka akcyjna - spa może zostać utworzona przez jedną lub więcej osób fizycznych lub prawnych w każdym celu dopuszczalnym przez prawo. Utworzenie spa wymaga wniesienia minimalnego kapitału w wysokości 120.000,00 Euro. Kapitał dzieli się na akcje (*azioni*). Każda akcja ma tę samą wartość i nadaje takie same prawa i obowiązki. Należy zaznaczyć, że wspólnicy w statucie mogą przewidzieć specjalne kategorie akcji z prawem pierwszeństwa w dystrybucji dywidendów lub z ograniczonym prawem głosu. Powołanie komisji kontrolnej (*collegio sindacale*) jest obowiązkowe, powołanie rewizora (*revisore*) jest konieczne tylko wtedy, gdy występują pewne warunki.

Zarządzanie wyżej wymienionymi spółkami - zarówno srl jak i spa - może zostać powierzone dyrektorowi (*amministratore unico*) lub zarządowi (*consiglio di amministrazione*). Dyrektor lub członkowie zarządu mogą posiadać zagraniczne obywatelstwo jak i miejsce zamieszkania poza terenem Włoch. W przypadku, w którym spółka działa w sektorach regulowanych, np. bankowym, ubezpieczeń lub pośrednictwa finansowego, dyrektor lub zarząd muszą odpowiadać wymaganiom profesjonalnym i integralności osobistej określonym przez prawo.

Formalności związane z założeniem obu spółek są ograniczone i przewidują podpisanie aktu notarialnego założenia spółki. Spółka nabywa osobowość prawną wraz ze wpisem do właściwej Izby, wpis zajmuje na ogół 5/10 dni od daty utworzenia spółki. Przy wpisie należy uiścić opłatę rejestracyjną w wysokości 280 – 300 Euro. Należy podkreślić, że po wpisie do rejestru spółka jest w stanie „nieaktywności” (inattiva). W chwili podjęcia działalności, i po nabyciu stosownych pozwoleń lub autoryzacji wymaganych do wykonywania działalności w niektórych sektorach jak, np. bankowy, ubezpieczeń, etc., konieczne jest dokonanie komunikacji podjęcia działalności (comunicazione inizio attività) i uiszczenie opłaty.

Spółki są zobowiązane przedłożyć roczne bilansy i (w niektórych sytuacjach) bilansy skonsolidowane jak również listę właścicieli (w przypadku nastąpienia zmian).

Opodatkowanie:

(i) podatki bezpośrednie

- Spółki kapitałowe rezydujące we Włoszech są poddane podatkowi od spółek (IRES) i podatkowi regionalnemu (IRAP). Stawka IRES wynosi 27,5% i jest liczona od tzw. dochodu podatkowego. Spółki kapitałowe rezydujące we Włoszech są poddane również podatkowi regionalnemu w wysokości 3,9%, który może wzrosnąć o 0,92% w zależności od rodzaju działalności.

- Zeznanie podatkowe musi zostać złożone w terminie 9 miesięcy od zamknięcia okresu podatkowego.

(ii) podatki pośrednie:

- Spółki kapitałowe, w ramach prowadzonej działalności, poddane są wszystkim obowiązkom związanymi z podatkiem od wartości dodanej takimi jak rozliczenia, obowiązkowa ewidencja, sporządzanie i składanie deklaracji VAT.
- Cesja dóbr i dokonywanie usług jest, na ogół, opodatkowane według stawki podstawowej, którą wynosi (aktualnie) 21%. Przewidziane są również stawki obniżone (aktualnie 4% i 10%) w zależności od rodzaju cesji dóbr i wykonywanych usług.*

Aby uzyskać więcej informacji prosimy o kontakt:

Gianni, Origoni, Grippo & Partners

Studio Legale

Piazza Belgioioso, 2

20121 Milano

Tel. + 39 02763741

Fax. + 39 0276009628

Avv. Alberto Nanni – ananni@gop.it

Avv. Zuzanna Brocka – zbrocka@gop.it

* Powyższy opis jest czysto informacyjny i nie stanowi profesjonalnej porady. Gianni Origoni, Grippo & Partners nie ponosi odpowiedzialności za szkody i/lub straty bezpośrednie lub pośrednie, które mogą wyniknąć z korzystania z niniejszego opisu i informacji zawartych w tym samym lub innego rodzaju użytkowania. Ten opis nie może być powielany, rozpowszechniany ani publikowany w całości lub w części bez wyraźnej zgody. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Najbliższe wydarzenia Izby 2012

10 stycznia (Warszawa)	tydzień przeznaczony na działalność związaną z badaniem rynku i organizacją spotkań (na rzecz Członka Izby)
17 stycznia (Warszawa)	tydzień przeznaczony na działalność związaną z badaniem rynku i organizacją spotkań w branży winiarskiej
24 stycznia (Warszawa)	Hotel Sofitel Victoria – workshop zorganizowany we współpracy z Izbą Handlu, Przemysłu, Rzemieśnictwa Rolnictwa z Cremony. Około 10 firm MiSP i rzemieślniczych działających w branży mechanicznej weźmie udział w spotkaniach w Warszawie w celu zapoznania się z polskim rynkiem i nawiązania kontaktów biznesowych z polskimi firmami. Info: writeus@italpolchamber.pl
25-26 stycznia (Lecco - Lombardia)	Organizacja delegacji do miasta Lecco w ramach promocji targów wirtualnych „Wired Up” – www.wired-up.it
22 lutego (Mediolan)	Seminarium na temat rynku Polskiego zorganizowane we współpracy z Assolombarda. Pół dnia poświęcone będzie na konferencję, podczas której w obecności polskich specjalistów udzielone zostaną odpowiedzi na najczęściej stawiane przez przedsiębiorstwa pytania. Część seminarium zostanie poświęcona tematyce Energii. Więcej informacji pod adresem: infomilano@italpolchamber.it
19 kwietnia (Warszawa)	Workshop w sektorze winiarskim – zorganizowany we współpracy z Promosiena – Izbą Handlu, Przemysłu, Rzemieśnictwa Rolnictwa ze Sieny.

